

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Anthologia Sacra

Ex Probatissimis Vtrivsqve Linguæ patribus collecta, atque Octastichis
versibus comprehensa

Billy, Jacques de

Parisiis, M.D.LXXV.

Quòd quo rectius quispiam] viu it, eò se omni bono indigniorem esse
censeat. 68.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50828](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50828)

contrà alij falsarum mundi voluptatum illecebris deliniti, instar sociorum Vlyssis, patriæ suæ obliuiscantur, æternâmq; beatitudinem huiusce vitæ gaudiis posteriorem ducant.

Quò quo rectius quispiã viu it,
eò se omni bono indigniorem esse censeat.

68.

*Quò magis à Christo mens conscelerata recedit,
Hoc sua damna minus perspicit, atque gemit.*

Quò propior Christo mens est, hoc crimina cernit

Ipsa magis, visis ingemit atque magis.

Nam velut ardenti corpus cum febre laborat,

Quanam sit cunctis debilitate liquet:

Sic Deus inuisens animas Et corda piorum,

Vel minima his vt sint crimina nota, facit.

SCHOLIA.

Quò magis à Christo) Diuus Hieronymus in peccati pœnam hoc *In 3. cap. thren.*
còtingere scribit, vt quis bonum videat, quod facere debet, nec tamen facere queat: verùm ex lóge

*Hom. 8.
in Num.*

*Lib. 5.
Mo. cap.
28.*

*Lib. 20.
cap. 15.*

graviore pœna oriri, vt ne id quod
dem videat quod facere teneret.
Atque huc spectat quod ait Ori-
genes: Quemadmodũ ij, qui ve-
dæmone repleti, vel mente alie-
nati sunt, non sentiũt si vulnera-
tur: ita nos cupiditatibus secun-
dam amētes facti, vel vitiis inebriati
sentire non possumus quāta vana
nera, quantas cōtritiones animi
peccando conquirimus. Ac pro-
inde, vt est apud Gregorium, ap-
tissimè Iob impios velut à tinea
consumi ait. Tinea quippe dam-
num facit, & sonitum non facit.
Ita tinea quorum mentes, quia dam-
na sua cōsiderare negligunt, in-
gritatem, quasi nesciētes, perdit.
Atque in eandē sententiā alio
loco ad hũc modũ loquitur: An-
te prius volũtariis tenebris obse-
ssus postmodũ bonũ iã nec quod quod
rat agnoscit. Quāto enim magis

malis adheret, tanto minus intel-
 ligit bona quę perdit. Vnde etiã
 Bernardus nullã aliã causam af-
 fert, cur in turpissima quęque vi-
 tia prouam⁹, quã internũ stu-
 porẽ. Effusus enim, inquit, anim⁹
 damna interiora non sentit, quia
 nec intus est: sed in ventre forsitã,
 aut sub ventre. Atqui periculosa
 res est ac velut incurabilis qui-
 dem morbus, cùm homo pec-
 cati sensum amisit. Qua quidem
 in re notandum est quod alio
 loco ait idem Bernardus, vbi de
 quatuor gradibus agens, per
 quos in diabolicam superbiam
 aliquis descendit, primo loco
 ponit proprię iniquitatis, in-
 firmitatis, & inutilitatis dissi-
 mulationem, quę quidem in
 eo sita est, vt quispiam sibi par-
 cens ac blandiens, existimet se
 aliquid esse, cùm nihil sit.

*Lib. de
 Conuers.
 ad Cler.
 cap. 4.*

*Serm. II.
 in psal.
 Qui ha-
 bitat*

Secundo autem, ignorantiam sci-
Nam cùm in primo gradu inu-
lia sibi ipsi consuerit perizoma
foliorum, quid superest, nisi
vulnera tecta non videat?

Genes. 18 Hoc crimina cernit) Eius rei exem-
plum in Abrahamo habemus
qui simulatque Deum vidit, pu-
uerem se ac cinerem esse confe-
Exod. 4. sus est: In Mose, qui in simili
cōfestim se infātem & elingue-
Esa. 6. esse agnouit: ac denique in Esaia
qui post eam visionem, quæ di-
uinitus ipsi contigit, pollutum
labiis se esse confiteri non dubi-
tauit. Ac sanè quemadmodum
Solis radij etiam minimas qual-
que vestiū labes perspicuas re-
dunt: eodem modo cùm ingere-
ille Sol iustitiæ hominem lustra-
protinus ille vel leuissimas qual-
que noxas, quibus tinctus est
agnoscit. Ob eāque causam Au-

gustinus hæc verba Iob expo- *In An-*
 nens, Ruina mihi fuit aspectio *not. in*
 eius, Ita fecit, inquit, vt viderem *Iob. cap.*
 peccatum meum. Antè enim non *16.*
 sic ad sensum perductum fuit.
 Eodemque modo D. Gregorius *Lib. 9.*
 exponens hæc verba eiusdem *cap. 28.*
 Iob, Tamen fordibus intinges
 me, In tua munditia, inquit, vi-
 deo quia mundus non sum. Sed *Collat.*
 & Cassianus in Collationibus *23 cap.*
 suis de hac re grauissimè verba *20.*
 facit. Quanto magis, inquit, pro-
 fecerit mens humana, & ad since-
 rioris contemplationis peruene-
 rit puritatem, tãtò se immundio-
 rem quasi per speculum suæ pu-
 ritatis perspiciet: quia necesse est,
 dum animus ad sublimiorem se
 extendit intuitũ, & maiora quàm
 nouit prospiciens concupiscit,
 illa in quibus est, vt inferiora
 semper ac viliora, despiciat. Eo-

Collat.

14. cap.

II.

Cap. 7.

dēque spectat quod alio loco
 omnem cogitationem, nō solum
 turpē, sed etiā otiosam & a Deo
 quantulumcunque discedentē,
 perfecto viro immundissimā for-
 nicationē deputari. Verūm
 quā de hac re fusius tractat,
 Collat. 23. in qua, posteaquā mu-
 ta leuia peccata enumerauit,
 quę vel perfectissimi quique
 prolabūtur, hęc verba subiungit.
 Quę licet omnia nonnullis,
 sunt crassiorib⁹ vitiis inuoluta
 uia atq; a peccato penē aliena
 deantur, scientibus tamen peccati
 ctionis bonū, etiā minimarū
 multitudo grauissima est. Velut
 in aliquā magnā donū multis
 strumentis, vasculis, sarcinis
 peditā, vnū integra visus acie
 spicacē, alterū cui oculorum
 men obtuderit lippitudo, par-
 ponamus ingressos, nonne

ille, cui ad vidēda omnia hebes e-
 rit obtut^o, nihil illic aliud esse æ-
 stimet, nisi armaria, lectos, scāna,
 præsepia, quicquid non tam ocu-
 lis speculantis, quàm manibus
 palpantis occurrerit: è cōtrà hic,
 qui clarissimo luminum vigore
 etiam occulta rimatus est, multa
 illic minutissima, & quæ vix pos-
 sint etiam numero comprehēdi,
 inesse pronuntiet, quæ si aliquā-
 do in vnum cumulū congregētur
 paucorū, quæ ille palpauerat, ma-
 gnitudinem numerositate com-
 pensent, aut etiam fortasse tran-
 scendant? Ita igitur sancti, at-
 que (vt ita dicam) videntes,
 quibus summum perfectionis
 studium etiam illa, quæ velut
 tenebrosus animi nostri non in-
 tuetur aspectus, in semetipsis
 sagaciter deprehendunt, acer-
 timèque condemnāt, vsque adeò

S A C R A

vt qui, sicut nostræ videtur incor-
riæ, ne tenuis quidem peccati
næuo candorem conscientia
scauerūt, multis sibi maculis
deantur aspergi, si, non dicam
næ cogitationis improbitas
atria mentis irreperit, sed
Psalmi, qui dicendus est, reco-
datio, orationis tempore inter-
tionem supplicantis auerterit.

In Apol. Nam velut ardenti) Hac simili-
ad Patr. dine vtitur Gregorius Nazian-
nus vt illud indicet, neminem
ta vitæ probitate præditum esse
qui non vitia multa in se ag-
scat, cum à Deo lustratur.

In nimium diuitiarum
amorem.

69.

Nil præter lacrimas, veniens ad limina vite,
Affert, nil effert, cum tumulatur, homo.
Quis pectus furor ergo tuum percellit auare,
Vt linguenda tibi sic bona læuis ames?